

**- FREMTIDENS KONKURRENCEDYGTIGE
BYGGERI VIA KVALIFICEREDE AFTALER**

Baggrund

Bygge- og anlægsbranchen udgør en markant andel af den danske økonomi, og med behovet for vækst i det danske samfund er det relevant at se på, hvordan bygge- og anlægsbranchens produktivitetsudvikling kan øges. En af de afgørende forudsætninger for en stigning i produktiviteten i byggeriet er et velfungerende, effektivt og gennemsigtigt samarbejds- og aftalesystem, som kan håndtere de udfordringer byggebranchen oplever i dag og kan forventes at opleve i fremtiden.

Bygge- og anlægsbranchen benytter sig af frivillige standardaftaledokumenter (agreed documents) ved indgåelse af aftaleforhold. De frivillige standardaftaledokumenter kaldes samlet AB-systemet og består af ABR89 (Almindelige betingelser for rådgivning), AB92 (Almindelige betingelser for leverancer af bygge- og anlægsarbejder) og ABT93 (Almindelige betingelser for totalentreprise).

Siden AB-systemets seneste revision har byggeriets samarbejdsformer og praktiske udførelse udviklet sig markant, og dele af indholdet af AB-aftalerne viser sig nu at være utidssvarende i forhold til at håndtere de nye krav, som byggeriet stiller til et aftalegrundlag. En lang række af de kontrakter, der i dag indgås ved bygge- og anlægsarbejder, indeholder således fravigelser fra AB-systemet. De mange fravigelser medfører, at der ved tvister i forbindelse med udførelsen af et bygge- eller anlægsarbejde er uklarhed om aftalernes konsekvenser, herunder risiko- og ansvarsfordelingen. Disse usikkerheder og den manglende gennemsigtighed i aftalesystemet øger transaktionsomkostningerne og medfører en unødigt, langtrukket og omkostningstung tvistløsning.

En forudsætning for en effektiv og produktiv byggesektor er, at der ikke opstilles barrierer for international konkurrence på det danske marked. Der er derfor også behov for at se på, om det danske AB-system kan gøres mere internationalt genkendeligt, så interessen for det danske marked øges blandt udenlandske og internationale virksomheder og så der sikres en effektiv konkurrence.

I 2013 blev byggeriets parter og klima-, energi- og bygningsministeren enige om gennemførelse af en samlet revision af AB-systemet.

Formål

Hovedformålet med revisionen af AB-systemet er at skabe et aftalegrundlag, som kan håndtere den udvikling såvel teknisk, kompetencefordelingsmæssigt som procesmæssigt, som finder sted i byggebranchen. Samtidig skal aftalegrundlaget være fremtidssikret til imødekommelse af branchens udvikling også i fremtiden. Herudover skal revisionen medvirke til at fremme produktivitet og konkurrence i byggebranchen, herunder også konkurrence med udenlandske parter, samt mindske tvister og konflikter for herved at fremme en generel effektivisering og produktivitetsstigning i Danmark. Revisionsarbejdet skal tillige tilgodese anvendelse af principper om totaløkonomi i byggeopgaver og – projekter.

Et revideret AB-system skal kunne anvendes som aftalegrundlag uanset entreprisens størrelse og omfang, og skal danne den juridiske ramme for forskellige entrepriseretlige projekter, herunder byggearbejder, hvor der projekteres sideløbende med opførelse.

For at skabe et fremtidssikret AB-system skal der i revisionsarbejdet ses på tilrettelæggelsen af en struktur, som løbende kan håndtere opdateringer og ændringer i AB-systemet.

Et revideret AB-system skal være gennemsigtigt og mere internationalt genkendeligt og kunne understøtte aftaleindgåelse med udenlandske parter.

Revisionsarbejdet har ikke til formål at behandle udbudsretlige spørgsmål, dog skal revisionsarbejdet foregå under hensyntagen til udbudsretlige forhold og lovregler.

Udvalgets arbejde

Efter indstilling fra byggeriets parter nedsætter klima-, energi- og bygningsministeren et udvalg, som skal forestå revisionen (AB-udvalg). Ministeren udpeger en formand for AB-udvalget.

Energistyrelsen vil agere som sekretariat for AB-udvalget og facilitere AB-udvalgets møder, organisere relevante oplæg, videresende materiale til udvalgsmedlemmer m.v.

Det er udvalget, der skal opnå enighed om indholdet og udformningen af et nyt AB-system, og udvalget, der forestår skrivearbejdet i form af udarbejdelse af formuleringsforslag med beslutningsgrundlag eksempelvis ved praksisfremstilling, forelæggelse af konsekvensberegninger og lignende.

AB-udvalget kan vælge at temaopdele revisionsarbejdet.

For at effektivisere processen i videst muligt omfang, kan AB-udvalget vælge at nedsætte underudvalg. Det er AB-udvalget, der indstiller medlemmer til underudvalget. Et nedsat underudvalg kan udarbejde indstillinger, som efterfølgende behandles af AB-udvalget.

AB-aftalerne er agreed documents. Revisionsarbejdet hviler derfor på, at byggeriets parter skal nå til fuld enighed om indholdet af AB-systemet.

Byggeriets parter har til hensigt at anvende AB-systemet i sin helhed. Fravigelse fra AB-systemet kan udelukkende ske i tilfælde, hvor fravigelse er velbegrundet og nødvendig for indgåelse af aftalen.

AB-udvalget kan vælge at evaluere revisionsarbejdet løbende.

Udvalgets sammensætning

AB-udvalget består af repræsentanter fra følgende organisationer, som samlet set repræsenterer byggeriets parter:

- Boligselskabernes Landsforening
- Bygherreforeningen
- Bygningsstyrelsen
- Danske Arkitektvirksomheder
- Dansk Byggeri
- Dansk Industri
- Danske Regioner
- Foreningen af Rådgivende Ingeniører
- Kommunernes Landsforening
- Kooperationen
- Håndværksrådet
- TEKNIQ
- Vejdirektoratet
- Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed

Tidsramme

Byggeriets parter er enige om, at en revision af det samlede AB-system vil kunne tilvejebringes på 3 år.